

Tað hendi í 1972!

Kristin flýggja í hópatali undan ræðuligum jakstrinum í Malawi

Túsundtals av kristnum monnum, kvinnum og børnum eru flýdd úr Eysturafrikanska landinum Malawi teir seinastu mánadag. Umleið 11.600 eru flýdd inn í grannalandið Mozambique og umleið 10.000 eru flýdd og hava fingið sær tilhald í Zambia. Tey flestu eru afrikansk Jehova vitni, sum hava havt Malawi til heimland. Onnur eru eisini flýggjað til Rhodesia.

Fleiri sjónarvitni geva skakandi frágreiðingar um tann ræðuleika, sum herjar í Malawi. Her er talan um eina jakstran, sum ein skal leita leingi eftir í nýggjari søgu. Millum flóttafólkið hiðani, ið búgva í bráðfengis flóttalegum, eru fleiri sum bera týðulig eyðkenni av pinslum av versta slag. Flóttarnevndin hjá ST sendi alt fyrri eitt umboð til markið

millum Malawi og Zambia, tá iðindini frættust um jakstrana og greiddi umboðsnevndin frá, at fleiri av flóttarfolkunum høvdu ræðulig knivsár, ið helst eru frá pangaum — eitt slag av knivi sum nýttur verður í Eysturafrika.

Friðafolk bæði í og utanfyri Malawi eru ræðsluslugin yvir ræðuligu hendingarnar, sum framdar eru imóti einum veruleysum minniluta í landinum. Ræðuleikarnar byrjaðu so smátt at taka seg upp í byrjanini av 1972 og øktust so við og við út á heystið.

Eftir at einasti politisk flokkurin í Malawi hevði hildið landsfund byrjaði jakstranin av álvara. Landsfundurin endaði við at fundarsamtýkið vórðu gjørdar, sum gjørdur høvði á Jehova vitnini og ein av sam-

tyktunum beyð, at øll Jehova vitni skuldu missa stovr síni bæði hjá tí almenna og privata. Eisini skuldu tey missa jørd sína og verða rikin úr landsbygdum og býum. Stjórnin lovaði øllum limunum í kongressflokkinum dyggan stuðul til at tyna henda minniluta.

Eftir henda landsfund varð ræðulig jakstran sett í verk imóti Jehova vitnum. Øll mistu arbeiði, hús teirra vóru niðurbrend, veltur teirra vóru oyðilagdar og húsdjórini dripin. Ognirnar vóru rendar og tey máttu flýggja á berum út pínd og meinslaði, summi náddu ikki at flýggja, men vórðu dripin eftir harða pinslu.

Tað var serliga ein ungdoms felagsskapur, »Ungu pionerarnir«, sum tóku sær av jakstranini og drápunum.

Seinastu iðindini úr Zambia siga, at stjórnin hevur tikið sær av málinum og vil alt fyrri eitt fáa ein fund við malawisku stjórnina.

stovan heldur eyga við hesum fiskiskapi, og at hon tekur ábyrgd av, at troling fer fram á tilikan hátt at vit hava vissu fyrri at stovnurin ikki verður nervaður, og at fiskimenn við faststøðandi reiðskapi heldur ikki verða nervaðir. Jú, jú, ein stór ábyrgd fyrri rannsóknarstovuna.

Eisini eigur rannsóknarstovan at gera metingar um, hvat stovnurin tolr, soleiðis at reglurnar um fiskanogd kunnu broytast so hvørt sum royndirnar eru gjørdar (hækkast ella lækkast).

So koma tøl, ið vísa á, hvat fiskiskapurin er minkaður, 3000 tons í 2 ár tað er ikki smávægis, og skuldi tað sostatt ikki verið nakað gott prógv fyrri at givið loyvi til troling.

So verður víst á royndirnar hjá »Vón«, har halda tit, at flatfiskurin kann ikki pst.vís geva so nógv til 30 bátar, nei helst ikki. Eftir útrokning tykkar skal veiðan verða 60 pst. av linufiski. »Vón« hevur fingið 21 pst.

10.000 tons rokna tit við at fáa meira, enn tað ið útróðurin gevur. Halda tit at lógtingsmenn tora at geva loyvi til at skatta so høgt ein nokk so nógv minkandi fiskastovn.

Endin á umsóknini er tað stuttligasta. Til hann er fyrst at siga. Tá hesir bátar vóru keyptir, var einki loyvi til troling á landleiðini, har næst eru so nógv fleiri bátar enn hesir 30 ið brúktir verða til útróður, hvat við teimum? Tit siga ivaleyst — hvat liggur okkum á tí, men siga nú lógtingsmenn tað sama.

Hetta er so hovudsinnihaldið í umsóknini, og haldi eg, at henda umsókn talar so sterkt imóti at geva loyvi til troling, at tað nýtast ikki fleiri prógv, tað má heldur vera hinvegin.

Mítt uppskot er: Koyrið gornini út um 12 mil, tey hava gjørt skaða nokk, so fáa tit balansu aftur í fiskastovnin.

Saman við hesari umsókn hava hesir menn, um eg so má siga, brúkt eitt ella møguliga fleiri sleg av tilskotsfóðuri at byta út í lógtingsmenn soleiðis privat, fyrri at fáa teir at byta í. Nú er tað ivaleyst so, at einstakir lógtingsmenn kenna betur til landbrúk enn til fiskari, tí ljoðar ein av hesum fóðureindum soleiðis: Trolbátarnir skulu allir royna saman, teir skulu pløga botnin upp, síðani skulu teir flyta til næsta pláss at pløga og linubátarnir skulu koma aftaná teimum og sjálvandj gera kubbi.

Teir tingmenn, ið byta jørd í hendan bitan eru nei, tað er ivaleyst betur einki at siga.

Tað er ein dugnað bóndi sum pløgir sína jørd, men blivur hann við bara at pløga og hvørki gjødar ella sáðar, so kenna vit úrslitið. Ja, og hetta verður sama úrslit við botninum sum við bonum, trolid pløgir, men tað hvørki gjødar ella sáðar.

Jú, jú, útróðramenn kenna og hava fingið sviðan av troling við sínari pløging, og hon verður ongum at gagni í seinna enda.

Nólsoy, hin 19. febr. 1973.

Juul Jacobsen.

Áhugavert lesarabráv!

Harri blaðstjóri! Í Dimmalætt-ingr. 21 20.2. fínt millum onnur brøv, bræv frá Vágbingi. Átlan mín er nú ikki tann, at endurtaka tað sum hann setur á prent, í almennum blaði. Tó kann í minsta lagi hesin skriv-ingarháttur ikki sleppa heilt óátaladar. Undir bræv tygara seta tygum bert »Vágbingur«, so hvør skal siga, nú hava tit fingið tað svarti upp á hvítt frá mær.

Eitt ítriv av mongum, um gandavirkið »Suðurfisk«. Tað sum fall mær fyrri bróstið, tá eg las brævið, var meira tónalagði enn beinleiðs orðini, og orðalagði. Um tygum á ein meira smidligan hátt, hevði gjørt vart við okkurt, sum tygum menitu átti at verið óðrvisi, ja so var kanska ikki so nógv um tað. Tá kundi ein tonkt sum so, á ja, nú segði tú tað, sum eg hevði viljað sagt.

Men í hasum tygara brævi kann ikki hatta sigast. Hetta og onnur tilik brøv standa sum skammarblettur á bygdini.

Tá eg eri komin her út í hetta mitt bræv, so er tað eftir minni metan ógvuliga nasadjarvt, bert at seta niðan til Vágbingur; so hava tit øll onnur røttu adressuna, um tað er okkurt sum tit vildu mótmælt ella velsignað.

Frá mær eiga tygum ótökk uppiborna fyrri hasa talu.

Tygum byrja við, hví er alt so hvírt um hetta mál? T. v. s. Suðurfisk. So tygum vildu helst fingið ein avloysara at rørt í súpanarpotti tygara. Eg, og vist nokk nógv við mær halda, at áðurnevnda mál er nógv ónøgg umrøtt.

Keru bygdamenn, kemur harnæst. Takk fyrri tað, at tygum hava okkum onnur her kær.

Men so hatta at gera meira um tykkum, hatta er straks óðrvisi.

Tygum vildu kanska helst havt okkum at fari fjølmentir til Havnar. Steða á við Bókhandilin og savna nokur skulabørn saman afturat okkum, og so hildið leiðina út í Tinganes. Sjálvsagt skuldi lögmaður lýstast í bann.

Satt at siga, er nógv í brævi tygara ógvuliga ógreitt uppsett.

Tygum vilja keypa Suðurfisk. Tað vilja vist fleiri við tygum. Men so tað eisini betast, vel saktans ein part við eg'g'peningi. Her eri eg samdur við tygum. Eftir brævinum at meta, hava tygum átt í Suðurfisk, og hvat skuldi verið meira náttúrligt enn teir sum áður áttu tað, ognadust tað aftur. Men so kemur ivin aftur. Mær tykist at tygum eru ógvuliga illa orienteraðir í hesum máli, tá tygum meina, at tað er bara lögmaður, ið ikki vil selja. Hetta er skeiv tala, tað veit eg væl. Og áttu tygum eisini at víta tað. Eg ætli mær ikki her við at taka lógmann undir vøgin. Hann kann væl saktans betur enn eg afturvisa tilikum mæni. Ikki tí, eg haldi sjálvur, at hansara tíð sær ikki til tilfrik. Her ruggar annars ikki alt rett. Seinri í brævi tygara,

Framhald á 5. síðu (1)

Zambia mótmælir, at Rhodesia hevur stongt markið

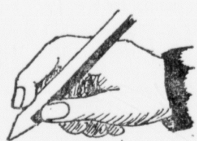
24. januar í ár heitti Zambia á trygdarráðið hjá ST um at koma saman til snarfundar at viðgera støðuna millum Zambia og Rhodesia. Í einum skrivi til trygdarráðsformannin, Chaidir Anwar Sani úr Indonesia, skrivaði zambesisk ST-umboðsmaðurin, Paul J. S. Lusaka, at tað »ólögliga minnilutastýrið í Salisbury (hovudsstaðurin í Rhodesia) hevði hót landansara álvarsliga. Bráðliga eftir at mótsøðumenn imóti hvíta minniluta stýrinum í Rhodesia hava vunnið manga staðni, hevur Salisbury-stórinn fort figgarliga blokadu imóti Zambia 9. januar í ár. Orsøkin til at fastískta stýrið í Rhodesia ger hesa blokadu er tí, at hildið verður, at Zambia hysir mótsøðurorðsluni í Rhodesia, Lusaka legði áfratt, at Zambia nú líka sum áður er gjørt til »syn-dabukke« fyrri virkið hjá mótsøðurorðsluni innan Rhodesiska landamarkið — sum fult og heilt er ómøguligt at broyta so leingi sum hvíta minnilutastýri stendur fyrri borgum.

ST-umboðsmaðurin hjá Zambia, skrivaði, at Rhodesia ger eina roynd við at leggja trýst á landansara, til tess at tað ikki skal stuðla Zimbabwe-fólkunum í rettvísa bardaga teirra, hev-

ur Rhodesia framt yvirgang imóti Zambia við sambatagu atgerðum og øðrum undirgravingar virksemi. Rhodesiskir hermenn, 4000 í tali, standa á varðhaldi fram við marki-num, og er hetta brot móti sáttmálanum millum londini bæði.

Guinea, Kenya og Sudan heitu eisini á trygdarráð ST's um at koma saman at viðgera støðuna millum Rhodesia og Zambia, tí hetta stóð sum hótan imóti friði og tryggileikanum í øllum økinum har suður.

B
R
Ø
V

Trolmálið aftur á tingi

Umsókn er send til tingið undirskrivað av 33 bátum, og ljóðar hon soleiðis: »Loyva vit okk um undirskrivaða bátaeigarar hervið at heita á Føroya Løgting og Føroya Landsstýri um at geva loyvi til troling á landleiðini um summarið, sambært teimum treytum sum Jákup

Trygdarráðið biður báðar partar um at binda frið. Zambia verður biðið um at fara soleiðis við mótsøðurorðsluni, soleiðis sum ein ST-samtýkt fyriskipar.

Tiltakið hjá Rhodesia kemur illa við bæði fyrri landið sjálvt og fyrri Zambia. Zambia hevur vanliga flutt hovudsframleiðslu sína, nevnlaga kopar eftir Rhodesiskum jarnbreytum út til havið. Hetta hevur eisini skapað inntøkur hjá Rhodesia, men nú verður samráðst um hvat ið gerast kann til tess at hesin flutningur kann halda áfram.

Sverri Joensen fiskifrøðingur hevur gjørt uppskot til seinasta ár.

Og so fara teir grundirnar fram, hví henda umsókn er send. Hesar grundir ætli eg mær at gera nakrar viðmerkingar til.

Tann fyrsta grundin er tann, at fiskiskapurni hevur verið so vánaligur í heyst, jú, tað er rett, men man tað vera tí at agnið er ov ringt ella onglarnir eru ov óhvassir, eg hugsi ikki. Størsta grundin er tann, at tað er ov lítið til, og har hava tit fyrri ein stóran part gornunum hjá at takka.

Tann næsta er: Vit meta tað vera rett, at fiskirannsóknar-